

3. Масалович А.И., Шебеко Ю.А. Моделирование и анализ поведения бизнес-процессов. – М.: Тора-ИнфоЦентр», 2002. – 219 с.

4. Программа развития и реформирования жилищно-коммунального хозяйства г. Харькова на 2003-2010 гг.

5. Программа развития и реформирования жилищно-коммунального хозяйства Харьковской области на 2003-2010 гг.

Получено 05.12.2005

УДК 338.242

В.А. КРИКУНОВА, канд. екон. наук, В.В. КОРОЛЕНКО

Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна

ПРОБЛЕМА УРАХУВАННЯ ВПЛИВУ ОПОДАТКУВАННЯ НА ЕКОНОМІЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

Дано графічну інтерпретацію основних економічних показників, включаючи оподаткування. Ця методика є одним із засобів оцінки “привабливості” інвестиційного проекту.

Ефективність інвестиційного проекту можна розглядати як взаємну залежність показників “руху” фінансових потоків. При плануванні витрат і отримання “віддачі” від них повинна бути врахована проблема відповідності рівня оподаткування щодо рентабельності вкладень, які здійснюються.

У публікаціях вітчизняних економістів досліджено трансформацію фінансово-кредитних систем перехідних економік, відповідні інструментарії [1]; бюджетне обмеження держави на різних рівнях як об’єкт аналізу [4]; стимулююча роль прямих податків, а також сутність фінансів в контексті економічних відносин [3, 5]; запропоновано методики планування прибутку підприємства, визначені стратегії його розвитку [2].

Ця стаття присвячена графічній інтерпретації основних економічних показників, серед яких є оподаткування, як засіб оцінки привабливості бізнес-плану, а також контролю за його виконанням.

Метою даної роботи є подання методики визначення ефективності інвестиційного проекту, яка враховує аналіз впливу податків і плати за кредит.

Якщо взяти інвестиції за певний проміжок часу, то їх можна інтерпретувати як швидкість змінювання функції, що характеризує перетворення фінансового потоку; за проміжок часу, що наближається до нуля, – як миттєву (моментальну) швидкість, тобто як похідну. Аналогічно можна вчинити з доходами та іншими показниками (рис.1, 2).

Різниця між визначеними інтегралами доходів і витрат є інтегральним показником прибутку (рис.3-5).

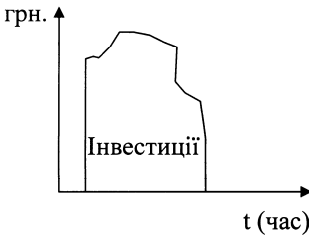

Рис.1

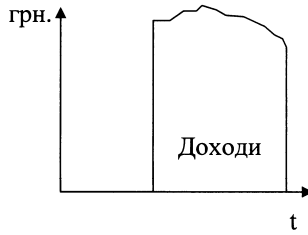

Рис.2

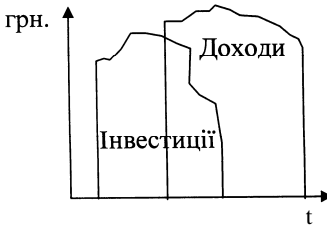

Рис.3

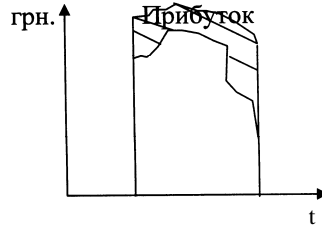

Рис.4

За браком точного аналітичного виразу первісних функцій змінювання вкладень і доходів можна за показник взяти величину, що обчислюється за формулою трапецій або за формулою Сімпсона.

Рентабельність проекту можна розрахувати як відношення визначеного інтегралу прибутку (або різниці між визначеними інтегралами доходів і витрат) до визначеного інтегралу витрат.

Геометрична інтерпретація різниці між інтегралами доходів і витрат – прибутку – це площа фігури між двома криволінійними трапеціями.

Для знаходження середньої величини прибутку необхідно площу фігури розділити на аргумент – незалежну змінну (час). У такий спосіб можна також вирахувати середню величину доходів, вкладень, податків, середню рентабельність проекту.

Різниця між визначеними інтегралами доходів і вкладень, починаючи з встановленого моменту, має бути більше або дорівню-

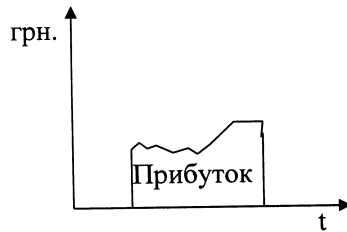

Рис.5

вати величині витрат, які необхідно здійснити в поточному періоді (різниця між інтегральними показниками більше або дорівнює статичному показнику):

$$\int_{a_1}^{b_1} D(t)dt - \int_{a_2}^{b_2} B(t)dt \geq B_i,$$

де t – незалежна змінна величина – час; a_1, a_2 – початкові моменти

часу; b_1, b_2 – кінцеві моменти часу; $\int_{a_1}^{b_1} D(t)dt$ – визначений інтеграл

доходів; $\int_{a_2}^{b_2} B(t)dt$ – визначений інтеграл витрат; B_i – величина ви-

трат, які необхідно здійснити у кожний момент часу для реалізації інвестиційного проекту.

Тоді визначений інтеграл оподаткування не повинен перевищувати величину z :

$$z = \int_{a_1}^{b_1} D(t)dt - \int_{a_2}^{b_2} B(t)dt - B_i, \text{ якщо } \int_{a_1}^{b_1} D(t)dt - \int_{a_2}^{b_2} B(t)dt > B_i \text{ або не}$$

$$\text{запроваджуватися взагалі, коли } \int_{a_1}^{b_1} D(t)dt - \int_{a_2}^{b_2} B(t)dt \leq B_i.$$

Крім різниці також можна знайти співвідношення визначених інтегралів доходів і витрат. Для подальшого розвитку кожного виду діяльності можна встановити “достатню пропорцію”, виходячи з цього співвідношення.

Інтегральні показники доходів і витрат графічно подано на рис.6, де k_i – витрати в i -й момент часу (k – у початковий момент часу); h_i – доходи в i -й момент часу (h – у початковий момент часу); m – період часу, в якому здійснювались витрати (від a_1 до b_1 моментів часу); l – період часу, в якому були отримані доходи (від a_2 до b_2 моментів часу); в загальному випадку $k_i \neq h_i, m \neq l$; S_1 – інтегральний показник витрат (визначений інтеграл – площа криволінійної трапеції); S_2 – інтегральний показник доходів.

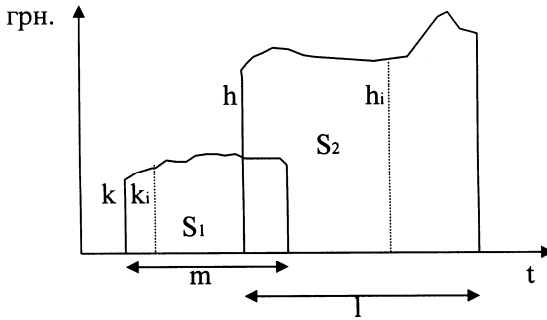

Рис.6

Площі криволінійних трапецій дорівнюють:

$$S_1 = f_1(t) = \int_{a_1}^{b_1} B(t)dt ; \quad S_2 = f_2(t) = \int_{a_2}^{b_2} D(t)dt .$$

Середні величини витрат і доходів може бути знайдено таким чином:

$$k_1 = \frac{\int_{a_1}^{b_1} B(t)dt}{m} ; \quad h_1 = \frac{\int_{a_2}^{b_2} D(t)dt}{l} ,$$

де k_1 – середня величина витрат; h_1 – середня величина доходів.

Тоді прямокутники з висотою, яка дорівнює k_1 та h_1 , і довжиною m та l відповідно будуть тієї ж самої площі, що мають криволінійні трапеції: $S_1 = m \cdot k_1$, $S_2 = l \cdot h_1$, $k_1 = S_1 / m$, $h_1 = S_2 / l$ (рис.7).

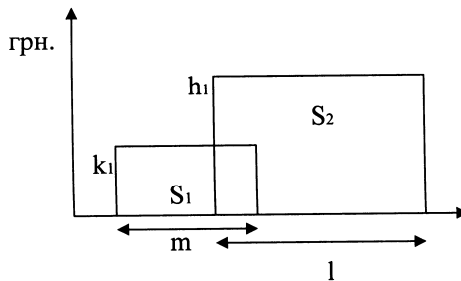
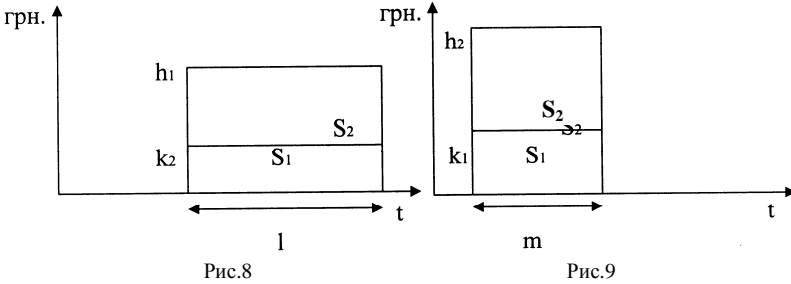

Рис.7

Зберігаючи площі прямокутників (або трапецій), можна змінювати їхню довжину для приведення розрахункових середніх показників доходів і витрат до єдиного (однакового) періоду часу (рис.8, 9).

k_2, h_1, k_1, h_2 ($k_2 = S_1 / l$; $h_2 = S_2 / m$) – пропорційна величина доходів і витрат, якщо розподіляти їх за рівний проміжок часу.

За розрахунковий “єдиний період часу” зручно взяти тривалість реалізації інвестиційного проекту.

Також графічно можна зобразити прибуток і оподаткування (рис.10).

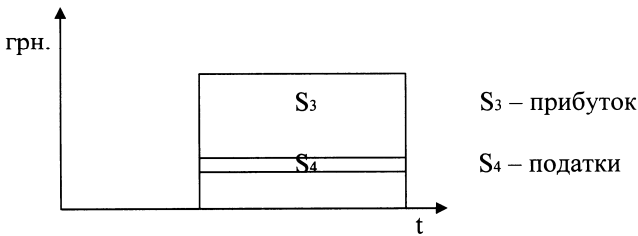

Рис.10

Графіки зручно використовувати для аналізу плати за кредит.

Якщо фінансування здійснюється повністю за рахунок залучених коштів, “винагорода” (плата) за надання коштів у відносному виразі не повинна перевищувати рентабельності інвестиційного проекту (не повинна “поглинати” прибуток); відсоток за кредит може бути більше рентабельності, якщо залучені кошти складають тільки частину інвестицій.

Таким чином, основні економічні показники реалізації інвестиційного проекту зручно зображати у вигляді графіків. При цьому в ході аналізу важливо встановити відповідність деяких статичних індексів динамічним.

Подальші дослідження з цієї проблеми можуть бути спрямовані на вдосконалення методик оцінки ефективності фінансової діяльності.

1.Власюк В.С. Трансформація фінансово-кредитних систем перехідних економік // Фінанси України. – 2005. – №1. – С.4-9.

2.Кривицька О.Р. Планування прибутку підприємства при визначенні стратегії його розвитку // Фінанси України. – 2005. – №3. – С.138-146.

3.Лашак В.В. Стимулювальна роль прямих податків // Фінанси України. – 2005. – №2. – С.84-91.

4.Мортиков В.В. Бюджетне обмеження держави як об'єкт економічного аналізу // Фінанси України. – 2005. – №1. – С.25-29.

5.Мочерний С.В., Ларіна Я.С., Плахотнюк О.Я. Сутність фінансів у контексті економічних відносин // Фінанси України. – 2005. – №3. – С.16-22.

Отримано 16.12.2005

УДК 330.341.1 : 330.322

В.И.ТОРКАТЮК, д-р техн. наук, И.В.МИЛЬКИН, О.Е.СОЛОВЬЕВА,
С.А.СВИЧКО, С.А.СТЕПАНЕНКО, Ю.Л.ФЕСЕНКО, И.В.ЖИНЖИКОВА
Харьковская национальная академия городского хозяйства

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА УПРАВЛЕНИЯ ИНВЕСТИЦИОННО-СТРОИТЕЛЬНЫМ КОМПЛЕКСОМ РЕГИОНА

Рассматриваются особенности инвестиционной деятельности строительного комплекса на региональном уровне с учетом современного социально-экономического положения Украины, предлагаются пути реализации концептуальных положений для обеспечения инвестиционной привлекательности.

Актуальность данной работы обусловлена тем, что оценка экономической эффективности управления инвестиционно-строительным комплексом региона является важной задачей решения проблемы выхода экономики Украины из кризисного состояния.

Вопросы формирования стратегии развития инвестиционно-строительного комплекса региона, определяют необходимость разработки методических подходов к формированию системы управления проектами инвестиционно-строительного комплекса (ИСК) региона, изложенные в работах [1, 3], освещают отдельные аспекты данной проблемы и требуют углубленных исследований.

В связи с этим целью настоящей работы является разработка научно-методических рекомендаций по совершенствованию организационно-экономического механизма управления инвестиционно-строительным комплексом региона.

Решая поставленную задачу, необходимо исходить из того, что экономическая стратегия должна содержать набор правил управления ресурсами во времени. Представление экономической стратегии пред-